

- 1 Pomiar wilgotności ściółki**
Prawie każdy pożar lasu zaczyna się od pokrywy gleby, a podstawowym materiałem palnym jest suche igliwie. Dlatego wilgotność ściółki mierzy się dwa razy w ciągu dnia.
- 2 Stacja meteorologiczna (prawie 150 w LP)**
Na podstawie pomiarów warunków atmosferycznych i wilgotności ściółki codziennie określa się stopień zagrożenia pożarowego, od którego zależy poziom gotowości systemu.
- 3 Pożar**
Polska jest na trzecim miejscu w Europie (za Hiszpanią i Portugalią) pod względem liczby pożarów lasów – każdego roku powstaje ich kilka tysięcy. Jednak dzięki sprawnemu systemowi ochrony przeciwpożarowej średnia powierzchnia jednego pożaru jest niewielka – poniżej 0,3 ha w LP.
- 4 Dostrzegalnia pożarowa (ponad 700 w LP)**
To tu prowadzi się obserwację lasu, by jak najszybciej wykryć dym i przekazać informację o nim do nadleśnictwa. Coraz częściej ludzi na wieżach zastępują kamery.
- 5 Punkt alarmowo-dyspozycyjny**
W tym miejscu pracownik, na podstawie namiarów z dostrzegalni, ustala na mapie miejsce powstania pożaru, po czym alarmuje straż pożarną i wysyła do zdarzenia samochód patrolowo-gaśniczy LP.
- 6 Samochód patrolowo-gaśniczy (ponad 340 w LP)**
Wyposażony w sprzęt gaśniczy, zbiornik z wodą i pompę. Wykorzystywany do patrolowania lasów, gaszenia pożarów w początkowej fazie i dogaszania pożarzysk.
- 7 Załoga samochodu**
Przeszkolona i wyposażona w specjalistyczny sprzęt do gaszenia pożarów. Współpracuje ze strażą pożarną na miejscu akcji.
- 8 Straż pożarna**
Współpraca ze strażakami to inwestycja w bezpieczeństwo, dlatego Lasy Państwowe dofinansowują zakupy sprzętu gaśniczego dla ochotniczych i państwowych straży pożarnych – kilka milionów złotych rocznie.
- 9 Dojazd pożarowy (ponad 53 tys. km w LP)**
Zaplanowana i oznaczona (numerem na drzewie) sieć dróg leśnych zapewniająca przejezdność wozom strażackim. Drogi te muszą spełniać odpowiednie parametry techniczne.
- 10 Punkt czerpania wody (ponad 11 tys. w LP)**
Naturalne i sztuczne zbiorniki wodne, oznaczone i przystosowane do pobierania wody przez straż pożarną.
- 11 Baza sprzętu przeciwpożarowego**
Każde nadleśnictwo ma rezerwę podręcznego sprzętu gaśniczego (hydronetki plecakowe, tłumice, szpadle itp.).
- 12 Statki powietrzne**
Ponad 40 samolotów i śmigłowców patroluje lasy i gasi pożary, zrzucając wodę. Stacjonują one w ok. 30 leśnych bazach lotniczych.
- 13 Pas przeciwpożarowy (ponad 15 tys. km w LP)**
Zaorany pas glebowy pozbawiony palnych materiałów roślinnych, ograniczający rozprzestrzenianie się płomieni.
- 14 Tablica edukacyjna**
Lepiej zapobiegać, niż gasić – w myśl tej zasady leśnicy edukują społeczeństwo w zakresie bezpieczeństwa pożarowego w lasach.

Kluczowy parametr

Leśnicy pobierają próbki igliwia sosnowego, aby zmierzyć zawartość wody w ściółce. Od tego parametru zależy możliwość powstania i rozwój pożaru, dlatego na jego podstawie ustala się stopień zagrożenia pożarowego. Określa on m.in., czy danego dnia jest prowadzona obserwacja w dostrzegalniach.

Pod czujnym okiem

Na szczycie dostrzegalni, ponad 30 metrów nad ziemią znajdują się kabiny, z których obserwatorzy monitorują las w poszukiwaniu dymu. Po jego zauważeniu określają kierunek, na którym znajduje się pożar (tzw. azymut), i przez radiotelefon podają te informacje do punktu alarmowo-dyspozycyjnego (PAD).

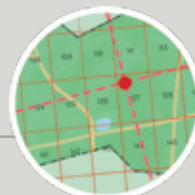
Zawsze gotowi

W punkcie alarmowo-dyspozycyjnym pracownik nadleśnictwa koordynuje wszystkie działania od momentu wykrycia pożaru: ustala dokładne miejsce jego powstania, wysyła samochody patrolowo-gaśnicze i nadzoruje samą akcję gaszenia. Taki punkt jest wyposażony m.in. w radiotelefon i mapę pozwalającą określić miejsce powstania pożaru.

Teren monitorowany

W związku z postępem technologicznym coraz częściej dostrzegalnie pożarowe są wyposażone w kamery. Rejestrowany przez nie obraz trafia na monitory w biurze nadleśnictwa. Najbardziej nowoczesne systemy mają też funkcję automatycznej detekcji dymu.

Precyzyjny strzał

Na ścianie punktu alarmowo-dyspozycyjnego wisi mapa okolicznych lasów, do jej wersji cyfrowej leśnicy mają też dostęp w systemie informatycznym. Nanosi się na niej pomiary kierunku, na którym zauważono dym w dwóch dostrzegalniach. Ta metoda umożliwia ustalenie miejsca powstania pożaru na przecięciu linii.

Bezpieczna droga

Dojazdy pożarowe to drogi leśne, którymi można łatwo i szybko dotrzeć na miejsce pożaru. Są przejezdne i utrzymane w odpowiednim stanie, a każdy z nich ma indywidualny numer, namalowany na drzewie. Ułatwia to orientację w terenie podczas akcji gaśniczej.

Sprawdź stopień zagrożenia pożarowego

Poznaj projekt współfinansowany z UE

Jak leśnicy chronią las? Dowiedz się więcej

© Ośrodek Rozwojowo-Wdrożeniowy Lasów Państwowych w Bedoniu

Opracowanie merytoryczne: Jan Kaczmarowski

Redakcja, prowadzenie: Małgorzata Haze

Rysunki: Roman Kucharski

Skład i przygotowanie do druku: Polska Grupa Infograficzna

Lasy Państwowe

SYSTEM OCHRONY PRZECIWPÓŻAROWEJ

w Lasach Państwowych

Leśnicy nieustannie ulepszają system przeciwpożarowy lasów. Głównym celem jest jak najszybsze wykrycie dymu, ustalenie miejsca pożaru i natychmiastowe podjęcie działania. Dzięki temu większość pożarów udaje się ugasić w początkowej fazie. Koszty utrzymania tego systemu to ponad 140 mln zł rocznie ze środków Lasów Państwowych.